

Sermo

quere dicit. Factum est propter dominum ad medicos. De
secunda. quod essentialiter deo predestinavit eum ut esset
sanctus in hoc mundo. et gloriosus in paradiso. et breve
lauit sibi quasi ut aperiret sibi librum predestinationis
in quo nullus legit nisi deus. Si vultis intelligere istam
gratiam cogitate illud scriptum. Nemo scit vultus
vel amorem digni sui. Ecclesiasticus. 3. Hieremias
sciuit quod deo sibi dixit. Propter quod te formare in vte
ro noni te. non solum scia speculatiois. sed scia ap/
probatiois. De tertia. scilicet sanctificatione speciali.
Partia gratiaque ante fuisse sanctum quasi natum. Hoc ba
buit per singularem gratiam quam fuit in generatione annorum
quod tunc fuit a deo sanctificatus. Sed hieremias iam
in utero matris. Antequam exires de vulua sanctifi
cavit te. De quarta. scilicet illuminatione prophetali. quod deo
fecit eum consiliarium suum et secretarium. reuelando sibi
vetera. Iohannes dixit. Et prophetam in gentibus dedi te.
Ista scriptura in iste quatuor gratias proprie et historice di
cunt de hieremia propheta. sed appropate et allego
rice recitant de beato Iohanne baptista. hodie in ecclesia. quod
sibi etiam deo fecit istas quatuor gratias. et fuit in vte
ro sanctificatus. Iohannes appropate dicitur thea. Antequam
exires de vulua. etc. Quasi in amore vultus quot
sunt modi deus deo tenet ad sanctificandum peccatorem.
et quod sunt. Et inveni quod sunt quatuor. et de quatuor modo lo
quitur thema. Antequam exires de vulua etc. Et sunt
modi isti qui sequuntur

Primus est finalis contritio

Secundus penitentialis conversio

Tertio martyrialis afflictio

Quartus baptismalis ablutio.

Quintus specialis presentio.

Dico primo quod vultus modo que deo tenet sanctifi
candi peccatorem est finalis contritio quam persona vivit diu
in peccatis et mala vita sine timore dei et pecun
dia gentium. nec curat de deo. imo forte non cre
dit. Sed finaliter quam deo mori deus agit sibi fontem
tunc datus sibi contritio de peccatis ex qua purificat et
sanctificat animam. Sed istud non facit quotidie.
quod in tota sacra scriptura non legitur quod aliquis su
erit sanctificatus nisi vultus. scilicet latro. de quo dicit Leo
papa quod spiritus fuit male vite et nunquam fecit aliquid bo
num in vita sua. et per suis criminibus captus et sen
tentiat fuit. et ad latroem christi suspensus. et subito christus
aperuit sibi fontem misericordie. et flumen contritiois venit
ad eum. et dixit christo cum magnis singultibus et su
spiribus. Domine memeto mei dum veneris in regnum
tuum. Lu. xxiij. Et christus sibi respondens dixit. Amen
dico tibi. hodie mecum eris in paradiso. et fuit san
ctificatus ab omnibus suis peccatis. Sed posset quod ab
aliquo. cum duo legantur latrones fuisse cum christo su
spensi. quare vultus fuit sanctificatus et alii non. Rationem

quod a sanctis doctoribus assignat est ista. Dicitur
euangeliste quod christus expiravit hora nona et tunc
sol est alte et incipit declinari ad occasum. et um
bra brachii christi tetigit latronem qui fuit ante crucem
et convertit eum. Neque mirum. quod legitur in actibus
apostolorum. quod umbra beati petri sanabat infirmos.
Actu. v. Dicat quod ponebant infirmi in gemitibus
per vicus ut umbra petri tangeret eos. Quid
mirum si umbra christi convertebat peccatorem. De nul
lo alio legitur quod habuerit malam vitam et bonum fi
nem nisi de latrone. De isto modo sanctificationis
prophetia. Congrega eos quasi gregem ad victimam. et
sanctifica eos in die occisionis Hieremie. xij.
Hoc dicebat propheta orando. Non quilibet nomen
sic vultus sanctificari. vivere ad libitum et habere bo
num finem. Iohannes usurarius et lenones et meretrices
quod iurant dicitur. si deo me portabit ad bonum fi
nem. bonum erit. sed ipsi nolunt habere bonam vitam. ideo non
habebunt bonum finem. Iohannes non expectet finem. sed
per tempore dimittat malam vitam et peccata et veniat ad
deum. quod in fine tot sunt dolores. quod non possunt habere
deuotio nec contritio nec recordantur de peccatis
Nullus dicat. Eya deo qui latronem peccat. parcat
mibi. Considerare deo deo misericordia sine penitentia stulticia est
Iohannes modo per tempore redite ad bonam vitam et penitentiam et sic
eritis sanctificati a peccatis. Iohannes dixit apostolo quibusdam
peccatoribus postquam redierit ad bonam vitam. Libera
ti autem a peccato. fuit facti estis iusticie. Dum unus
dico propter infirmitatem carnis vive. Sic enim ex
hibuistis membra vestra sicut inmundicie et iniqui
tati ad iniquitatem ita nunc exhibete membra vestra sicut
vire iusticie in sanctificationem. Cum enim fuit essetis
peccati. liberi fuistis iusticie. Quare ergo fructum ha
buistis tunc in illis in quibus nunc erubescitis. Nam si
nisi illorum mors est. Nunc ergo liberati a peccato. fuit
autem facti deo habetis fructum vestrum in sanctificationem
finem pro vitam eternam. Ro. vj. Secundus modo
sanctificationis est vel habet per penitentialem con
fessionem. quam persona que fecit plura peccata superbie et
vanitatis. avaricie et cupiditatis. luxurie et car
nalitatis. et sic de alijs. non expectat finem. quia
iuuenis non expectat senectutem. nec sanus infir
mitatem. sed de bona hora redit ad deum. do
let de peccatis. et proponit abstinere. confitetur. acceptat
penitentiam. satisfacit. peccat inimicis. fuit festa. com
municat deuote. Iste modo multi sanctificantur
ille est secundarius modo. Iste modo magdalena fu
it sanctificata. ut habet Lu. vij. que in iuuentu
te cecidit nesciens se canere. intantum quod ita fuit
diffamata quod perdidit nomen et dicebatur peccatrix
sed quod fecit. non expectavit senectutem nec finem.
sed auditis sermonibus christi dicitis. Penitentiam

De sancto Johanne baptista

agite. **zē.** **D**ixit ipsa. adhuc potero saluari si facia pnia. z venit ad pedes xpi. z lacrimis rigauit pedes ei. z recepit se i magna pnia ieiunia. orōes. z alia. intm q. xxx. anis fuit in deserto solitaria. que nihil comedit nec bibit dormiebat sup lapidē. **zē.** **I**ste mod⁹ ē melior q̄ p̄m⁹. **D**e isto dicit **David.** **F**luminis impet⁹ letificat ciuitatē dei. sanctificauit tabernaculum suū altissim⁹. **ps. xlv.** **N**ota **F**umis ipeus. i. pcutiēs. q̄tuor flumia se pcutiūt i aia pctōris penitētis. s. **F**lumē olei. **F**lumē mell. **F**lumē aq̄. **F**lumē sanguis. **E**t de q̄libz isto rum dicit flumis impet⁹. **¶ De p̄mo.** **D**e carbedra dei pcedit flumē olei mie. significatum p oleū qd̄ est medicinale z curat vulnera intellect⁹ errores z falsas opiones. z volūtatis q̄ odia. rācores. z memorie q̄ dei bñficiōz obliuiones **C**urat em̄ vulnera cordis q̄ malas cogitatōes. oris q̄ mēdacta z falsa piuria. **zē.** oculoz a mal' aspectibz. auris ab auditu maloz p̄boz. **D**an⁹ a furtis rapinis. p̄cussioibz tactibz inuidis. z cetera. finalit' toti⁹ corpis. z q̄ vulnera luxurie tāq̄ bon⁹ medicus mittit flumē sue mie yngēs vulnera pctōz. **E**cce q̄ re dicit **Flumis ipeus.** qz subito venit. **¶ De secundo** etiā mittit flumē mellis sp̄sscti. z h̄ q̄ p̄sona recipit spem venie. dīcēdo. **vex ē q̄ suz pctōz.** z feci multa mala. s. de cetero emendabo vitā meā. sui sup̄b. **van⁹.** s. de cetero volo humiliari. z sic de alijs. **¶ De tertio** flumine aq̄ est q̄ p̄sona penitēs lacrimas p̄ peccatis. dīcēs. **D** miser qd̄ erit de me. **S**i dicat. non est flumē. s. distillatio aliquaz lacrimaz. **D**ico q̄ imo. qz maiore p̄tutē h̄z vna gutta lacrimarum q̄ totū mare ad abluendū peccata. **¶ De q̄rto** flumē sanguis est q̄ ex peccatis hō disciplinat se. **I**sta pnia ē p̄pta homicidij z oibz q̄ tractāt z p̄sentit in mortē alicuius. s̄m̄ illud. **Q**uicunq̄ effuderit hūanū sanguinē. fundet sanguis illi. **Beñ. ix.** **E**cce q̄re dicit **Flumin⁹ impet⁹.** **N**ota. letificat ciuitatē dei. qz gaudiū est angelis dei in celo sup vno peccatore pnia agēte. **L. u. xv.** **S**anctificauit tabernaculū suū altissim⁹. q̄ diu hō est in pctis est stabulū porcorū. s. post q̄ flumis impetus mūdauit cū efficit camera z habitaculuz dei. **¶ Tertio** mod⁹ est melior. s. martyrialis afflictio. q̄ aliq̄s p̄ fide catholica vel p̄ aliqua p̄tute manutenēda morit' p̄ xpo martyr efficit z sanc⁹. vt si captiu⁹ p̄mitteret se occidere aū q̄ fidem catholicā vellei abnegare. martyr ē z in numero sc̄toz martyz cōputat. **I**dem d̄

muliere captiua si p̄mitteret se interficere aū q̄ p̄sentiret pctō. esset martyr cū brā katherina **I**te int xpianos si mererit' p̄uertat z post p̄uersionē cogit p̄ aliquē. z ista p̄tradicere. tādem ab illo occidit. martyr efficit. **I**dē de seruitore cui p̄cipit fieri aliqd̄ a dño. z non vult facere. z occidit a dño. martyr est. **I**dē de muliere nolēte p̄sentire viro aliqd̄ in bonestum z occidit a viro. martyr efficit. **I**dē de illo qui manūtenet cōitatē. s. p̄t' h̄ occidit. martyr est **B**ri q̄ p̄secutōz patiunt' p̄ iusticiā. q̄m ipoz est regnū celoz. **Dat. v.** **D**e isto mō sanctificatōis dicit **ppha.** **P**reparauit dñs hostiā. sanctificauit vocatos suos. **Sophonie. j.** **Q**uatus mod⁹ est baptismal' ablutio. **I**ste modus est leuis. p̄ quē modū nō solū pueri sanctificatur ab originali pctō. **D**icat qd̄ est qz aia d̄ se inquantū est ad imaginē dei est pulcrior sole **N**ulla creatura corpalis est ita pulcra. intm q̄ si posset videri. **zē.** s. maculat q̄ infundit. **S**ic si ego mitterē velū albū in concham de tintha siue incausto. **I**ta de aia si moriat' aū baptismū nō intrat padisum. licet posset. venire ad portā pctēs ingressum. **S**z dicit sibi a xpo. respicias te quō es turpis. **Hō** quō staret cū istis. **zē.** **R**ūdet aia. **D**ñe ego nullū peccatū feci **zē.** **E**t xps. z iō nō dabo tibi penā cū illis de inferno. z remittit eā ad lymbuz pueroz. vbi nō est ignis nec demones z ibi stant delectabiliter z disputāt inter se. **zē.** **N**on intrabit in ea aliqd̄ coindnatū. **Apoc. xxi.** **I**sto mō etiā ablutū sanctificat. nō solū ab originali. sed etiā ab oibz actualibz. intm q̄ si moriat' aūq̄ peccat subito euolat recta via etiā si aū habuisset oia pctā. ex q̄ nō sicte accedit ad baptismū. **¶ Nota** q̄ vetulas dīcētēs qz aia pueri nouiter baptizati q̄ morit' trāsit purgatorium ex dolore m̄is. **zē.** **N**on credatis. quia error est. **S**ic sanctificat' dicit ap̄tus. **P**ctōres aliq̄ fuisse. s. ablutū estis s. sanctificati estis sed iustificati estis in noīe dñi nostri ihu xpi. **p̄ma Cor. vj.** **¶ Quin⁹** mod⁹ est excellētiōz sc̄z specialis p̄uentio. **I**sto modo solū tres p̄sone fuerūt sanctificate iam in vtero matris sine meritis ip̄i creature p̄cedētibz. **I**sto mō legit' mariā fuisse sanctificatā in vtero matris z sic decebat. qz mater dei esse debuit. **zē.** **E**tiam legit' de **Hieremia** p̄pha q̄ etiā i vtero matris fuit sanctificat'. qz debebat de xpo p̄beisare. **Terti⁹** z vltim⁹ fuit beatus **Johes** baptista. quia debebat xpm baptizare. **N**on legit' qz beatus **Johes** euāgelista fuerit sanctificat'.

nec petrus nec paulus. **S**ed dicitur **J**ohanne legitur quod per
 hanc virginem maria concepit filium dei inuit ad visitandum
 elizabeth sanguinea sua quam gabriel reuelatione sciuit esse guidam. ut patet **L**u. i. Et hanc maria
 intravit domum salutavit elizabeth. et ut au-
 dixit salutatoris marie. exultavit infans in utero
 matris. **T**unc elizabeth a spiritu sancto sciuit quod hanc
 maria erat guida de filio dei. et dicit. **B**enedicta
 tu in mulieribus. et benedictus fructus ventris tui. **E**cce
 enim ut facta est vox salutatoris tue in auribus
 meis. exultavit in gaudio infans in utero meo
Lu. i. **E**t amplexantes se mutuo et osculantes
 tanta sanctitas exiit de hanc quae sanctificauit
Johannem in utero matris existentem. et **J**ohannes
 cognouit praesentiam filii dei. quod dicitur **T**heo. quod
 vultus liberi arbitrii fuit in eo acceleratus. **E**cce
 quod quilibet beatus **J**ohannes fuit sanctificatus in praesentia
 angeli reuelatione. **S**piritus sancto replebitur ad-
 huc ex utero matris suae. **L**u. i. **J**ohannes **J**ohanni appro-
 priate dicitur thema. **A**ntiquus etires dicitur vulua sancti-
 ficauit te etc.

De sancto **J**ohanne baptista.

Elizabeth impletur

Est tempus paritendi. etc. **L**u. i. **A**b isto the-
 mate ego recipio motum predicandi
 de fine mundi qui erit et breui. **J**ohannes in praesentia sermo-
 ne volo vobis declarare per aliquas similitudines
 palpabiles et morales. quod finis mundi instat
 de prope. nullus tamen scit tempus determinate. et an-
 num mensem vel diem. **C**redo quod erit materia gra-
 uis et acceptabilis et nobis proficua et meritoria
Salutem hanc **M**aria. etc. **A**ntiquus veniam ad ma-
 teriam predicandam oportet declarare duo moti-
 ua. scilicet quod est ista elizabeth. et quod est eius tempus parien-
 di. **D**oc nomen **E**lizabeth est compositum ex tri-
 bus nominibus hebraicis siue hebraicis. **E**l. i. deus
J. i. mensura. zabeth. i. septima. **E**lizabeth. id est.
 dei mei septima. **N**on secundum istam interpretationem si-
 gnat generationem. i. durationem humanam quae est
 iam septima. quod sicut in homine quod secundum cursum na-
 ture vivit computantur septem etates. **P**rima est in-
 fantia. i. non fantia. a for faris. **J**ohannes prima etas
 mundi fuit infantia. scilicet ab adam usque ad noe. quod
 tunc nesciebant loqui de deo. non habebant reuelationes
 nec libros nec magistros nec doctores. **S**ecunda etas
 hominis dicitur puericia. a puritate. a
 septem annis usque ad. xliij. **I**n ista etate fuit mun-
 dus a noe usque ad abraam. tunc enim fuit mundus
 aquis diluuii purificatus. **T**ertia est adolescen-
 tia. i. crescentia. a. xliij. annis usque ad. xxxv. annos
In ista etate fuit mundus ab abraam usque ad moy-

sen. quod creuerunt in dei cognitione. **Q**uarta est in-
 uentus a. xxxv. annis usque ad. xxxv. vel. xl. **I**n
 ista fuit mundus a moyses usque ad. d. **Q**uinta
 virilitas a. xl. annis usque ad. lx. **I**n ista fuit mun-
 dus a transmigratioe babilonis usque ad. xpm
Septima est decrepitas. i. deficiens. a. lx. annis
 usque ad finem mundi. **P**ropter hoc dicebant ap-
 pl. **N**os sumus in quibus fines seculorum deueniunt. **P**er
 ma **L**oz. x. **E**cce ergo elizabeth. i. dei mei septima
 scilicet etas nature humane et duratio eius usque
 ad finem mundi. **N**on videamus quod intelligendum
 est per tempus paritendi istius **E**lizabeth vetule. **D**ico
 quod finis mundi erit cito et breuiter. quod finis potest
 dici pariter ex quatuor similitudinibus quas habet cum
 muliere parturiente. **D**e quibus david. **I**psi videtes
 sic admirati sunt. turbati sunt. commoti sunt.
 tremor apprehendit eos. **I**bi dolores ut parturi-
 entis. ps. xlvij. **I**n muliere grauida que est in
 praesentia partum inuenio quatuor conditiones. **P**rima quod
 computat tempus et aliquoties errat in computo et
 subito veniunt dolores in partu. **I**ta multi er-
 rant circa computationem finis mundi. dicitur. non erit
 ita cito. primo erit h. z. h. etc. **Q**uot erunt dece-
 pti in computatione. quod quoniam ipsi non credent subito veni-
 et. **J**ohannes dicit. **I**psi videtes sic. scilicet subuersionem mundi.
 admirati sunt. **S**ecunda conditio est. quia mu-
 lier quoniam veniunt sibi signa prout turbat. et mittit
 per obstetricem. et per tali et tali. etc. **I**ta in fine mun-
 di turbabunt gentes. unde dicitur. **M**iser velle
 perferri. etc. **D**icit alius usurarius. vidistis tales
 et quod vultis. velle sibi restituere. **N**on faciatis
 quod tunc non erit hora. quod tunc quod quod est in mundo
 debet incinerari. **I**dem dicit illi quod non noluit per-
 cere. tunc perquiret inimicos ut faciat pacem.
Idem de religiosis quod non curant suare regu-
 lam. tunc ibunt ad sacrificia ut videant reglam etc.
Ecce quod tunc non erit hora. **I**dem de illis quod mo-
 do non curant suare penam. **J**ohannes dicit. turbati
 sunt. **T**ertia conditio est. quod mulier in partu a ca-
 pite usque ad pedes habet dolores. **I**ta in fine
 mundi quoniam gentes videbunt per flagrationem ignis
 dicitur unde. **M**iser quod faciam. ego habeo tot ca-
 stras. etc. et modo comburent. dicit alius. **M**iser.
 ego habeo tot florenos in taxa. et alius dicit
 et ego tot capita gregum. **I**dem de mulieribus
 quoniam ornant se crinibus. etc. **I**gnis omnia consumet. imo
 etiam corpus. **J**ohannes dicit. commoti sunt. **Q**uarta con-
 ditio est. quod mulier quoniam parit timet ne moriatur.
 vel ne creatura posset exire. **I**ta tunc gentes
 tremebunt videntes mortem in gutture. **J**ohannes
 dicit. **T**remor apprehendit eos. **I**bi scilicet in fine
 mundi dolores ut parturientis. **E**cce quare